

WINTRŮV RAKOVNÍK

2

XXXV. KRAJSKÁ POSTUPOVÁ PŘEHLÍDKA AMATÉRSKÝCH DIVADELNÍCH SOUBORŮ
S VÝBĚREM NA CELOSTÁTNÍ PŘEHLÍDKU DIVADELNÍ DĚČÍN

BŘEZEN 2011

JSEM HROZNEJ HAJZL A PES

První představení letošního Wintrova Rakovníka představili divákům loňští vítězové přehlídky z Lázní Toušeň. Měli nelehký úkol. Do sedadel zasedli studenti Střední průmyslové školy Rakovník a žáci vyšších tříd 3. základní školy. Tedy publikum nikterak jednoduché, pokud se udržení pozornosti týče. Přesto se hercům D.S. Nová generace, kteří při Divadelním spolku Lázně Toušeň působí, podařilo diváky udržet v klidu. Možná i proto, že jazyk, kterým se oba póly Tylova divadla vyjadřovaly, byl více než blízký. Po představení jsem si našel v zákulisí režiséra představení a současně herce jedné z hlavních rolí Filipa Müllera a zeptal se jej na několik otázek.

Jaký máš pocity z dnešního představení?

Smíchaný. Je nejhorší, že hraju a tudíž představení nevidím. Nevím, kde jsou chyby, nevidím, kde je třeba něco vyčistit, kde jsou problémová místa. Zkoušku si mohu natočit, ale to je zase bez diváků.

Proč zrovna tento autor a tato hra?

Soubor se mi neustále mění a já potřeboval něco, co by se k němu hodilo. Mám rád komedie, my jako Müllerovi ani nic jiného vlastně ani dělat neumíme. Strávil jsem v knihovnách na DAMU celé dny. Pak jsem nějak omylem narazil na Dandého. Otec ho chtěl dělat, už proto, že Pavel Fiala je náš dlouholetý kamarád. Přečetl jsem ten text a přemýšlel, co by se z toho dalo udělat. Viděl jsem inscenaci Pavla Fialy, když ji tenkrát dělali, už jako malý. Dlouho jsem přemýšlel, zda je to vůbec hratelné a nakonec jsem si řekl, že to zkusím – přinejhorším to bude sračka. Tak jsme to zkusili a nakonec to dopadlo tak, jak to dopadlo. Pavel Fiala je trochu našťavaný, že jsem mu upravil konec. Původně to končilo tak, že v okamžiku, kdy přijde o všech-

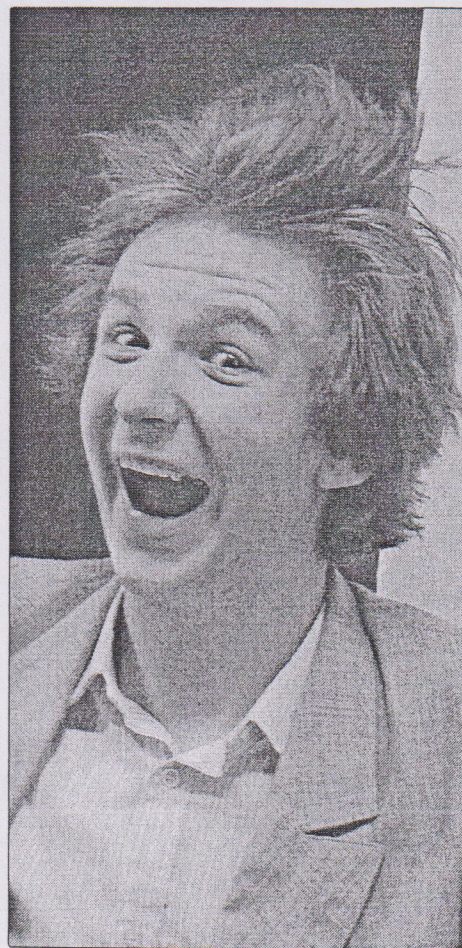
ny prachy, jde se zase oběsit a pak se probudí ze snu. Tenhle konec se mi nelíbil, protože už od Démona mám rád tragické konce.

Máš herecky dobře vybavený soubor. Kde sháníš herečky a herce?

Většina lidí jsou studenti pražské konzervatoře herectví. Jsou šikovní, pracovití, ale hrozně neposlušní. Je to možná i tím, že coby režisér jsem jen nepatrně starší než oni, takže respekt je trochu jinde. Navíc zkoušíme v Toušni a většina lidí musí dojíždět z Prahy. Tak se nám také stalo, že čtrnáct dní před Wintrovkama jsme dvě herečky museli vyměnit. Snad nebylo vidět které...

Říkáš, že máš rád komedie, ale loni ses představil Démonem a letos pokračuješ Dendéem. Co bude dál?

Komedie se asi hned tak konat nebude. Nedávno jsem narazil na hru Lodníkům se vaří krev a to je docela silné drama. Tedy, mám vybrané tři hry a tahle je jedna z nich. Další jsou Racek od Čechova a Bistro aneb Nesmrtelný od Pavla Fialy. Ještě si to prolisťuji, spo-

čítáme, na co máme peníze a uvidíme kolik nám zbude herců v souboru po Wintrovkách.

Proč by neměli zůstat?

Jsem zvědavý, jak budou reagovat, až mi je na rozboru zbičují. Se mnou se navíc pracuje hrozně těžce. Jako režisér jsem hroznej hajzl a pes a to herci nemají rádi. No, uvidím, jestli mi nějakí zůstanou.

Děkuji za rozhovor
jaš

DS Nová generace při DS TJ Sokol Lázně Toušeň

V prvním představení přehlídky jsme viděli svěží dílo mladého kolektivu. Základní téma lze shrnout jako konflikt myšlenkové svobody, talentu a tvůrčího ducha zosobněného v postavě básníka Dandého a světa peněz, slávy a společenského úspěchu, do něhož je Dandé vmanipulován „manažerem“ Mírou Eš.

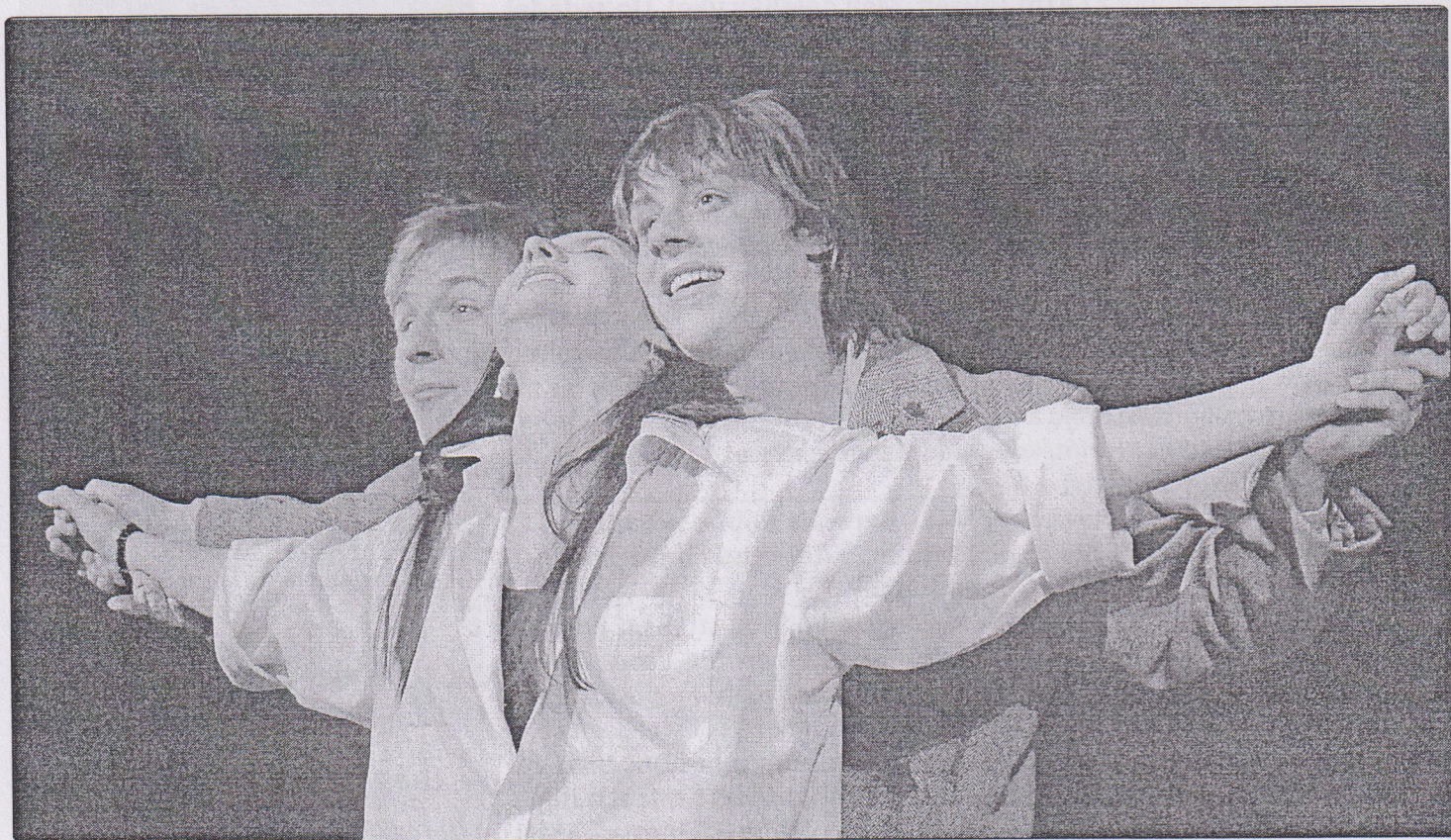
DANDÉ

Text je poněkud tézovitý a svádí k „plakátovosti“. V tom je jeho nebezpečí, ale zároveň jeho výhoda. Zvláště pojme-li se jako kostra příběhu, na níž nabalíme jednotlivé situace a vazby a dodáme jí „tělo“. To se ve většině případů (a nápadů) ve zmiňované inscenaci stalo. Herci jsou přesvědčiví, vědí, o čem hrají, dramatické vazby mezi nimi ma-

jí jiskru a děj má skvělé tempo. Výtvarný minimalismus dává postavám možnost, aby vytvářely prostor, ba nebojím se říci, aby naplňovaly časoprostor sdělením „oč tu běží“. Soubor se přenesl přes již zmíněnou tézovitost a heslovitost textu a naplnil jej vlastním životem tak, že drobné chyby byly nevýznamné vzhledem k celkovému vyznění.

Jako veliký klad, jak jsme se všichni v porotě shodli, vidíme málokdy zaznamenaný fakt, že soubor (a zde musíme zdůraznit práci režiséra) překonal úskalí textu, na němž spousta souborů ztroskotává a z možného vytěžil maximum. Klobouk dolů.

Pavel Purkrábek

Divadelní spolek Tyl Říčany

Markéta Bláhová/Bidlasová: Podzimní hra

Divadelní spolek Tyl z Říčan uvedl v režii Karla Purkara hru Markéty Bláhové/Bidlasové Podzimní hra.

Jeho dramaturgická volba byla stejně odvážná, jako ošidná, neboť jevištní realizace textové předlohy není vůbec jednoduchým úkolem. To navzdory skutečnosti, že půdorys hry je průhledným schématem, hrou-modelem, který známe z mnoha jiných dra-

matických a literárních předloh. Do klimatu všednodenní reality vstoupí narušitel zvenčí, který je z diametrálně odlišného světa. V Podzimní hře je poklidný svět jistoty středostavovského manželského páru a jeho dvou dětí narušen trojicí lidí představující, zjednodušeně řečeno, svět výjimečnosti a dobrodružství. Narušiteli jsou dvě herečky a armádní důstojník, jímž osud nedopřává mít potom-

ky. Tato výchozí dramatická situace je základem, z něhož by se mohl odvíjet příběh, v němž dojde k poodhalování premis a stinných stránek obou protipolných světů a k vyústění, ať již přitakávajícímu jednomu z nich či rozporování obou.

Autorka je však mistryně v nekončících a stále se vršících ipmresích a ruku v ruce s tím v nedožrnném nastolování a zmnožování témat, aniž by

jedno z nich akcentovala jako klíčové. Před dramaturga a režiséra je tak postaven nelehký úkol, vybrat si hlavní téma, neupozadit zcela ta ostatní a navíc připravit ke scénování dramatické situace, které nejsou vždy v textové předloze vystavěny. Říčanská inscenace však postrádá zřetelnou dramaturgicko-režijní koncepci a ve shodě s autorkou takříkajíc „honí mnoho zajců“ najednou, což má za příčinu ztrátu divácké orientace a naposledy nepochopení toho, o čem se vlastně hraje. Souvisí s tím i způsob hereckého uchopení. Říčanstí vsadili na jakési pravděpodobnostní traktování textu, opírající se víceméně o psychologické motivace. Je otázkou, zda by u hry-modelu nebylo výhodnější zvolit jiný způsob ztvárnění, např. prostředky tzv. autentického herectví, autentické existence v daných situacích a jejich okolnostech. Rozpornou je i scéno-

grafická složka inscenace, v níž proti sobě stojí reálný objekt – stan, některé rekvizity a kostýmy a na druhé straně vysoce stylizované přírodní prostředí, vytvořené z umělohmotných lahví, a to aniž by tato materiálová dvojakost přinášela zřetelnou novou kvalitu – sdělení.

Navzdory všemu, co bylo nepochvalně popsáno výše, je třeba ocenit odvahu a úsilí souboru o zdolání tvrdého inscenačního oříšku a v neposlední řadě poděkovat za poskytnutí bohatého materiálu k diskuzi na rozbořovém semináři.

Milan Strotzer

Chtěli jsme se poprat s divákem

Večerním představením úvodního dne Wintrova Rakovníka 2011 byla inscenace hry Markéty Bláhové/ Bidlasové Podzimní hra v podání DS Tyl Říčany. Na otázky odpovídal režisér inscenace Karel Purkar.

Jaká byly Vaše divadelní začátky?

V našem souboru jsem starý kmet, působím zde již 46 let. Začínal jsem hned po vojně coby herec. Měl jsem štěstí na dobu a role, takže jsem si zahrál spoustu velkých antických rolí jako Jason v Médeu, Haimón v Antigoně... Od antiky jsme ale postupně odešli, protože si myslím, že pro dnešního člověka je antika přece jen trochu vzdálená. Bylo to těžké i pro nás herce. Například Médea je psaná ve verši – tam jak ztratíte nit, ztrácíte rytmus a už se nechytíte. To bylo hodně složité, ale myslím si, že by si to měl každý herec zkusit.

Jak funguje váš soubor?

Náš soubor se názorově rozdělil na dvě poloviny, druhá půlka tu bude hrát ve čtvrték. Neshodli jsme se v pohledu na divadlo, já jsem zaměřen spíše na složitější a současné texty, absurdní dramata, kdežto druhá polovina jde spíše cestou konverzačních komedií. Jsme stále jeden soubor, jedny peníze, jedna organizace, ale dvě tvůrčí skupiny.

Proč jste se rozhodli inscenovat současný text?

V naší dramaturgii se snažím jít cestou neznáma. Zajímají mě texty, které se u nás ještě nedělaly nebo jen velmi málo. Zajímá mě absurdní divadlo, divadlo náročnější pro diváka. Aby neodcházel jenom s konstatováním „To bylo hezký...“ a přitom nevěděl o čem. Takže jsme se chtěli trochu poprat s divákem. Můj záměr byl si lidi vychovávat i za cenu toho, že jich přijde méně. Vychovat si svoje obcenstvo. To se nám v Říčanech už docela daří.

Co vás přivedlo k Podzimní hře?

Když jsem si text přečetl, říkal jsem si, ježišmarja, co by se s tím vůbec dalo dělat. Zpočátku mě to ani nijak nevzrušovalo. Já se ale k textům někdy vracím. Při dalším přečtení se mi něco otevřelo, dal jsem si schůzku s autorkou a snažil se z ní – neúspěšně – vytáhnout nějaké rozumy. Ačkoli se to na první pohled nezdá, ten text je neuvěřitelně složitý v tom, že na jedné straně autorka předá indicii, ať už ča-

sovou nebo místní, a na druhé straně ji úplně popře a najednou je to úplně o něčem jiném. S tím je pak složité pracovat a vůbec to někam zařadit. A to mě právě provokovalo, zlobilo.

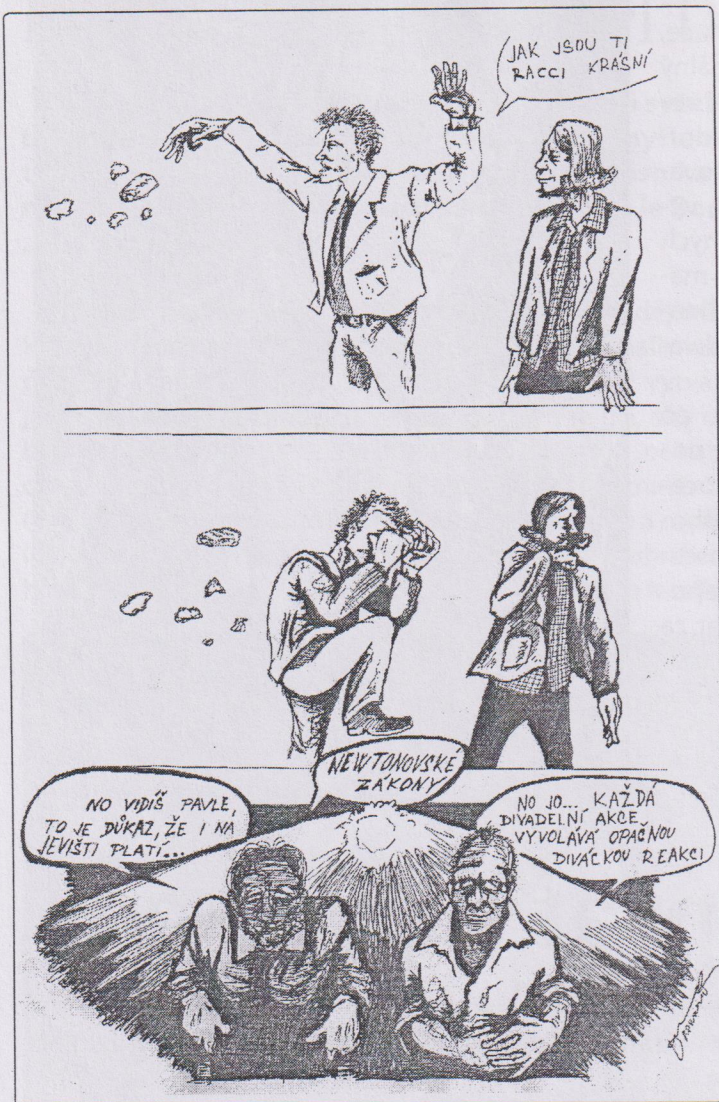
Jaké je hlavní téma hry?

To je ta nejtěžší otázka, na kterou se můžete zeptat. Hlavní téma hry je život. Takhle to žijeme. Další záměr byl scénografický – ukázat v čem tu žijeme. Pozitivních věcí po všech stránkách úbývá a mezi tím je ostrov čistoty – stan a v něm dvě děti. Záměr byl od sebe tyto dva světy oddělit, ukázat je. Tyto světy se pak prolnou dvojicí manželů, kteří každoročně chodí na stejný palouk. Dalším motivem, který se vine celou hrou, je komplex z matky. To je další důležitý moment hry.

Uvažovali jste někdy o autorském divadle?

Neuvažovali. Autorské divadlo umí pouze někdo, například Kladno, které tu bude hrát. Pak se připojuje Pavel Němec z Benešova. To jsou lidé, kteří na to mají talent. Já mám sice rozepsanou jednu věc, ale už tak dlouho, že už ji asi nikdy nedopíšu...

Program:

**Čtvrtek
17. března**

15.00 – 17.00
Bengt Ahlfors

POPEL A PÁLENKA

DS Tyl Říčany

17.45 – 18.45
Rozborový seminář

19.30 – 20.35
Kazimír Lupinec

FE-ÉRIE O KLDNĚ

V.A.D. Kladno

21.20 – 22.20
Rozborový seminář

PLURÁL

Dlouhodobá nadvláda jedné strany není přijatelná v žádné moderní pokrokové společnosti. Neboť naše semipolitické uskupení Za Rakovník demokratický (zkrác. ZRD) pojal podezření, že pravidelní návštěvníci festivalu Wintrův Rakovník by nás mohli omylem z této kategorie vyřadit, rozhodli jsme se zakročit. Konec krutého diktátu buržoazní poroty! Protože náš vliv prozatím nesáhá tak daleko, abychom prosadili změnu oficiální, rozhodli jsme se zřídit alepoň pololegální institut stínové poroty, jež bude poskytovat účastníkům nový, neotřelý, moderní vhled na jejich umělecké produkce. K tomu bude sloužit informačník Plurál, který nechtě se stane vlajkovou lodí plurality esteticko-kritických názorů. Protože se netajíme ambicemi do budoucna obsadit i porotní křesla standardní, s výběrem jsme si dali záležet a naši porotě přivedli hvězdnou konkurenci. Již nyní legendární stínové porotě bude předsedat nepolapitelný ŠIROKO, jež kolem sebe šíří auru mystičnosti a vychytralosti. Po jeho pravici usedne Porthos, chrabrý to francouzský šermíř britského humoru, po levici neohrožená Johanka z Arku, snoubící v sobě dívčí křehkost a železnou neústupnost. Celou porotou napříč pak bude prostupovat Duch Lana Estacada, jenž se stane jejím téměř čtvrtým členem. Zápisy z jednání vám ráda bude zprostředkovávat naše jednočlenná skupina ZRD. Přejeme příjemné kulturní mžítiky před očima. **ZRD**

Vrchol realizačního týmu WR (na snímku uprostřed)

Tiráž

Píší Petra Jirásková a Honza Švácha, na papír zasněžené vkládá Pavla Zimmermannová, fotí Jiří Chlum a bedlivým korektorským zrakem střeží Ludmila Smejčková. Toto 2. číslo vyšlo 17. března 2011.